

ASD-EAST

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ASD-EAST: Predstavljanje projekta

David Preece PhD
University of Northampton

Uvod

- Dobar dan, ja sam David Preece, Koordinator sam projekta ASD-EAST.
- Zahvaljujemo se što ste se prijavili na našu virtualnu konferenciju! Nadamo se da će vam biti zanimljiva.
- U ovoj kratkoj prezentaciji govorit ću o tome:
  - zašto smo započeli ovaj projekt
  - što nastojimo postići
  - tko je sve uključen u projekt

2018-1-UK01-KA201-047872

Dobar dan, ja sam David Preece sa Sveučilišta u Northamptonu.

Koordinator sam projekta ASD-EAST.

Znam da su trenutno teška i neobična vremena, a u ime svih mojih kolega, zahvaljujemo se što ste posjetili našu virtualnu konferenciju.

Nadam se da će vam se to biti zanimljivo i korisno.

U ovoj kratkoj prezentaciji predstavit ću projekt ASD-EAST.

ASD-EAST projekt - ideja

- Poremećaj iz spektra autizma (PSA) je doživotno stanje koje se javlja u otprilike 1% stanovništva
- Obrazovanje je prepoznato kao ključna intervencija za djecu s PSA, a ključnu ulogu u učinkovitom obrazovanju ima odgovarajući pristup
- Zbog različite prirode PSA, nijedna obrazovna intervencija nije učinkovita ili prikladna za sve: zato stručnjacima treba niz odgovarajućih vještina i strategija
- Posebna potreba za podrškom utvrđena je u istočnoj Europi i na zemljama Balkana, gdje postoje značajne potrebe za razvojem odgovarajućih edukacija
- Stoga je nastao ovaj dvogodišnji projekt koji financira EU (rujan 2018.-kolovoz 2020.)

2018-1-UK01-KA201-047872

Poremećaj iz spektra autizma je doživotno stanje koje pogađa otprilike jednu osobu na 100 stanovnika.

Utječe na sve aspekte iskustva pojedinca, uključujući i način na koji on uči.

Djeca i mladi s autizmom imaju pravo na učinkovito obrazovanje i doista je obrazovanje prepoznato kao ključna intervencija za osobe s autizmom.

Međutim, takva djeca imaju posebne potrebe koje proizlaze iz karakterističnih poteškoća u pogledu komunikacije, društvenog razumijevanja, ograničenih interesa, potrebom za predvidljivosti i teškoćama osjetilne obrade.

Zbog raznolike prirode poremećaja iz spektra autizma, niti jedna intervencija ili pristup nisu učinkoviti za sve.

Zato je stručnjacima potrebno niz vještina i strategija.

Pružanje učinkovitog obrazovanja za učenike s autizmom je izazovno, a posebna potreba za podrškom i edukacijom utvrđena je u srednjoj i istočnoj Europi i na Balkanu. Projektni partneri u ASD-EASTu su u prethodnim projektima identificirali područja dobre prakse, ali i značajne potrebe za daljnjom edukacijom i stručnim usavršavanjem.

I tako su se partneri udružili kako bi razvili ovaj projekt, fokusirajući se na razvijanje edukacija za stručnjake, kako bi im pomogli da učinkovito uključe djecu s poremećajem iz spektra autizma u proces obrazovanja i učenja.

Projekt se financira iz programa Erasmus + Europske komisije.

Riječ je o dvogodišnjem projektu, koji je započeo u rujnu 2018. godine, a završava u kolovozu 2020. godine.

ASD-EAST projekt - ishodi

- Analizirati trenutno stanje dobre prakse kao i utvrđivane područja u kojima su potrebna poboljšanja u pružanju podrške obrazovnom uključivanju djece s autizmom u Hrvatskoj, Poljskoj i Sjevernoj Makedoniji
- Razvijanje lokalno primjerenog modela edukacije i materijala za stručnjake koji podupiru obrazovnu inkluziju djece s PSA (u posebnim i redovnim školama)
- Upotreba tih materijala za:
  - provedbu pilot edukacija s edukacijskim rehabilitatorima iz redovnih/posebnih škola diljem Hrvatske, Poljske i Sjeverne Makedonije
  - Evaluaciju utjecaja edukacije na vještine i znanja edukacijskih rehabilitatora
- Dijeljenje programa i materijala s dionicima i drugim stručnjacima

2018-1-UK01-KA201-047872

Naziv ASD-EAST označava Poremećaj iz spektra autizma – edukacija i osnaživanje edukacijskih rehabilitatora.

Riječ je o inovativnom projektu i prvo je transeuropsko partnerstvo koje se posebno usredotočavalo na poboljšanje vještina edukacijskih rehabilitatora u ovoj regiji.

Projekt je objedinio partnerstvo škola, akademskih djelatnika te vladinih i nevladinih organizacija kako bi ostvarili svoje ciljeve.

To su bili sljedeći.

Prvo, analizirati trenutno stanje dobre prakse u području autizma u Hrvatskoj, Sjevernoj Makedoniji i Poljskoj, kao i u ostatku Europe i drugim zemljama; te identificirati područja koja trebaju dodatni razvoj i podršku.

Drugo, koristiti informacije dobivene tijekom analize trenutnog stanja za razvoj lokalno odgovarajućeg programa i materijala za edukacije.

Obzirom da bi bilo iznimno izazovno pokušati odgovoriti na potrebe svih učitelja i dobnih skupina u dvogodišnjem projektu, usredotočili smo se u ovom projektu na potrebe za dodatnom edukacijom za edukacijske rehabilitatore, od kojih se očekuje da rade s djecom s autizmom. Obzirom na dobne skupine, usredotočili smo se na djecu koja pohađaju osnovnu školu, kako u posebnim tako i u redovnim školama.

Treće, nakon razvijanja programa i materijala, koristili smo ih za provođenje pilot edukacija s edukacijskim rehabilitatorima iz Hrvatske, Sjeverne Makedonije i Poljske.

Korištenjem metodologije evaluacije programa utvrdili smo zadovoljstvo stručnjaka s edukacijom, s prikladnosti materijala i utjecajem pohađanja edukacije na praksu i samopouzdanje stručnjaka. Konačno, dijelimo program i svoja otkrića s dionicima u Europi i dajemo preporuke donositeljima politika, putem konferencija poput ove i putem materijala poput naših preporuka za politiku. Preporuke za politiku i prateći videozapis možete pronaći isto ovdje samo na drugom mjestu.

ASD-EAST partnerstvo

- 9 partnera:
- 3 x sveučilišta:
  - Sveučilište u Northamptonu, UK
  - Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska
  - Pedagoško sveučilište u Krakovu, Poljska
- 3 x škole
  - Centar za autizam, Zagreb, Hrvatska
  - 12. Škola, Krakov, Poljska
  - Škola Dr. Zlatan Sremec, Skoplje, Sjeverna Makedonija
- 1 x savjetodavna tvrtka
  - Target Autism, UK
- 2 x udruge
  - Udruga za poboljšanje života osoba s poremećajem iz spektra autizma – Blue Firefly, Sjeverna Makedonija
  - Autizam Europe, Belgija

2018-1-UK01-KA201-047872

Ovaj je projekt osmišljen kako bi okupio partnere koji imaju stručnost u autizmu iz cijele Europe, ali s posebnim naglaskom na srednju i istočnu Europu i Balkan.

U njemu smo izričito uzeli u obzir lokalne, kulturne i sustavne razlike diljem Europe; i nastojali smo povećati razvoj vještina i utjecaj unutar organizacija koje sudjeluju kako bi partneri bili ojačani za nastavak rada na ovom polju nakon završetka projekta.

Sada ću predstaviti partnere.

U partnerstvu su tri škole.

Centar za autizam u Zagrebu, posebna je obrazovna ustanova financirana od strane države.

Osobama s autizmom i njihovim obiteljima pružao je niz obrazovnih, stručnih i socijalnih usluga od svog nastanka 1981. godine, uključujući predškolski program, školski program, dnevnu skrb za odrasle osobe i uslugu stambene zajednice. Osim toga, Centar za autizam pruža usluge podrške i savjetovanja stručnjacima diljem Hrvatske.

Posebna škola Zlatan Sremec iz Skoplja u Sjevernoj Makedoniji jedna je od samo četiri posebne škole za djecu s intelektualnim teškoćama u toj zemlji. Njezini učenici, od kojih je trećina s autizmom, školuju se u 14 razreda u toj školi, kao i u 9 posebnih razrednih odjeljenja u redovnim školama. Škola surađuje sa školama, vrtićima i udrugama diljem Sjeverne Makedonije i šire.

Škola broj 12 velika je osnovna i srednja škola u Krakovu u Poljskoj, s 550 učenika. Ima 29 razreda, od kojih je 20 inkluzivnih. Nastava se provodi s otprilike 20 učenika, obično s 3-5 učenika s posebnim obrazovnim potrebama. Škola ima iskustva u suradnji s partnerima za podršku u obrazovanju i socijalnoj inkluziji.

U projektu su dvije nevladine organizacije.

Autism Macedonia Blue Firefly je nedavno osnovana udruga stručnjaka, akademika i roditelja sa sjedištem u Skoplju. Svrha udruge je pružiti edukaciju i podršku osobama s poremećajem iz spektra autizma, njihovim obiteljima i onima koji rade s njima.

Autizam Europe sa sjedištem u Bruxellesu je paneuropska organizacija koja ima ključnu ulogu u podizanju svijesti javnosti i utjecaju na europske donositelje odluka. Obuhvaća udruge članice iz cijele Europe i usko je vezana s europskim i međunarodnim institucijama. Autizam Europe održava redovne međunarodne konferencije koje privlače oko 2000 sudionika iz cijelog svijeta. Autizam Europe imala je ključnu ulogu u diseminaciji ovog projekta.

Target Autism, mala tvrtka sa sjedištem u Northamptonshireu u Velikoj Britaniji, koja pruža savjetodavne usluge i edukacije za obrazovne ustanove, te ustanove socijalne skrbi, pruža edukacije za roditelje i stručnjake, te provodi kliničke i dijagnostičke usluge.

Na kraju, sudjeluju i tri akademska partnera.

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska, jedina je visokoškolska ustanova unutar te zemlje koja pruža obrazovanje stručnjacima koji će raditi s učenicima s teškoćama u razvoju. Uz obrazovanje studenata, fakultet ima i centar za rehabilitaciju koji pruža obrazovne i kliničke usluge. Fotografija prikazuje partnere na stepenicama ispred Fakulteta.

Pedagoško sveučilište u Krakowu je najveće pedagoško sveučilište u Poljskoj. Ima jako dobre rezultate i ugled u područjima inkluzivnog obrazovanja, socijalne inkluzije te educiranju nastavnika i stručnjaka srodnih zanimanja.

Sveučilište u Northamptonu u Velikoj Britaniji koordinator je ovog projekta. Sveučilišni Centar za obrazovanje i istraživanje ima snažne i dobro uspostavljene rezultate u podučavanju i vodećim financiranim istraživanjima u područjima inkluzivnog obrazovanja, socijalne inkluzije i invaliditeta.

To je partnerstvo koje provodi projekt ASD-EAST.

U sljedećem videu raspravljati ću o provođenju aktivnosti inicijalnog stanja koje se odvijalo radi prikupljanja informacija za razvoj materijala.

Disclaimer

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

2018-1-UK01-KA201-047872

